Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Algemene gegevens

Dit schoolondersteuningsprofiel is opgesteld voor schooljaar 2026-2027 en 2027-2028

School	Naam:	Kindercampus Joseph
	Adres:	Achterweg 7-7A, 2161GA Lisse
	Telefoon:	0252-414416
	E-mail:	directie.joseph@sophiascholen.nl

1. Visie van de school op inclusief onderwijs

Het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het Koersplan van het bestuur vormt het kader voor de visie van de school op inclusief onderwijs.

Wij sluiten ons aan bij de visie van Sophia Scholen. De onderwijsbehoeften van leerlingen lopen uiteen en zijn soms uitzonderlijk. Leerlingen hebben bijvoorbeeld een fysieke handicap, taalachterstand, meer of minder cognitieve capaciteiten en/of problemen in gedrag. Vanuit onze visie op een inclusieve gemeenschap, willen we al die uiteenlopende kinderen zo veel en lang mogelijk passend bedienen in het reguliere onderwijs, dichtbij huis. Onze scholen hebben een inclusieve grondhouding. Bijzondere inzet kan meestal op school, zodat alle leerlingen zich optimaal kunnen ontplooien. Dat vergt natuurlijk wel veel van leerkrachten en anderen. Het samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek (SWV DB) heeft een norm voor basisondersteuning wat elke school minimaal moet bieden. Landelijk wordt ernaar gestreefd een norm te stellen die gelijk is over alle regio's.

Op Kindercampus Joseph vinden we dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. Wij zijn het eens met de stelling dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school werkt in vijf niveaus en richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning:

- Niveau 1: voor leerlingen die meer aandacht en begeleiding nodig hebben. Deze leerlingen werken met de basisstof en krijgen na de basisinstructie een verlengde instructie van de leerkracht. Indien nodig krijgen deze leerlingen Remedial Teaching.
- Niveau 2: gemiddeld niveau, passend bij het leerjaar. Deze leerlingen volgen de instructie en werken met de basisstof.
- Niveau 3: voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben. Deze leerlingen krijgen een verkorte instructie en werken daarna aan de basisstof. Daarnaast krijgen zij uitdagende/verdiepende opdrachten, passend bij de methode.
- Niveau 4: voor meerbegaafde leerlingen. Deze leerlingen krijgen waar nodig een verkorte instructie. De basisstof voor rekenen en taal wordt met 40% gecompact. Deze leerlingen werken 40 minuten per dag aan het verdiepingswerk. Hiervoor worden de methodes Rekentijgers en Taaleigenwijs gebruikt.
- Niveau 5: voor hoogbegaafde leerlingen. Deze leerlingen krijgen waar nodig een verkorte instructie. De basisstof voor rekenen en taal wordt met 60% gecompact. Deze leerlingen werken 60 minuten per dag aan verdiepingswerk. Hiervoor worden de methodes Denken in Getallen en Denken over Taal gebruikt. Hiernaast mist de groep hoogbegaafde leerlingen wekelijks (ten minste) 120 minuten lestijd vanwege deelname aan de plusklas. Het totaal aantal minuten gecompacte stof komt hierdoor neer op gemiddeld 84 minuten per dag.

In dit document hebben we verder beschreven welke extra ondersteuning we wel en niet kunnen geven.

Het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) heeft het thema Toegang tot een inclusieve(re) leeromgeving opgenomen in de kennisagenda:

Inclusief onderwijs sluit aan bij de ontwikkelingsmogelijkheden en de onderwijsbehoeften van álle leerlingen en studenten. Een inclusieve(re) leeromgeving gaat uit van diversiteit tussen leerlingen

en studenten. Hoe kan een inclusieve(re) leeromgeving worden ingericht en versterkt? Op welke manier kan optimaal worden tegemoet gekomen aan de ondersteuningsbehoefte van leerlingen? Wat vraagt lesgeven in een inclusieve(re) omgeving van leraren? Hoe kan de diversiteit onder docenten worden vergroot zodat de culturele sensitiviteit toeneemt? En op welke manier kan het onderwijs (effectief) samenwerken met maatschappelijke organisaties als jeugdhulp en zorginstellingen?

Binnen het Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek wordt er momenteel hard gewerkt aan het nieuwe beleidskader, waarbij vooral gekeken wordt naar wat er past in de eerste fase: 'ónze route naar inclusief onderwijs, ónze weg. Het Ondersteuningsplan 2023-2027 van het Samenwerkingsverband, heeft als titel meegekregen: “Op weg naar inclusief onderwijs”.

Inclusief onderwijs nemen wij deze schoolplanperiode mee als belangrijk speerpunt. De duidelijke stip op de horizon met passend einddoel is nog niet volledig duidelijk door alle recente ontwikkelingen. Vanuit onze visie dat ieder kind recht heeft op passend onderwijs, volgen wij de ontwikkelingen goed en spelen hier zo goed mogelijk op in.

2. Basisondersteuning

Basisondersteuning
Basisondersteuning is het niveau van onderwijs en ondersteuning dat scholen minimaal bieden aan hun leerlingen. Een sterke basisondersteuning helpt de scholen om inclusief onderwijs te bieden.
De basisondersteuning is voor ons Samenwerkingsverband (alle scholen in de Duin- en Bollenstreek) geformuleerd in de Norm basisondersteuning.

De basisondersteuning bestaat uit:

A. Basiskwaliteit
Op de school is de basiskwaliteit, zoals vastgelegd in het onderzoekskader van de inspectie, op orde.

B. Ondersteuningsstructuur op school
De school kent een goede ondersteuningsstructuur. Hierdoor worden ondersteuningsvragen van leerlingen tijdig gesignaleerd en wordt zo snel mogelijk passende ondersteuning geboden. Dit vraagt om een handelingsgerichte basishouding in het team en om educatief partnerschap met ouders en belangrijke ketenpartners als de jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg.

C. Werken volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken
De school heeft de leerlingondersteuning ingericht volgens de cyclus van handelingsgericht werken. Handelingsgericht werken is een systematische manier van werken, waarbij het onderwijsaanbod afgestemd is op de algemene en specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Bij het handelingsgericht werken is opbrengstgericht werken helpend. Opbrengstgericht werken is het bewust, systematisch en cyclisch werken aan het verbeteren van de resultaten.

Uitgangspunt HGW	Op orde	In ontwikkeling	Nog op te starten
De leerkrachten brengen de onderwijsbehoeften van leerlingen in beeld door onder andere observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.	X		
Op basis van de onderwijsbehoeften stellen de leerkrachten in samenspraak met de intern begeleider, een ondersteuningsplan/ontwikkelingsperspectief (OPP) op, wat de basis is voor het handelen van de leerkracht en voor het afstemmen van de lessen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.	X		
De doelen in het ondersteuningsplan/ ontwikkelingsperspectief (OPP) zijn ambitieus, concreet en reëel en worden binnen een vaste structuur regelmatig gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega’s	X		

De school is in staat om voor leerlingen een individuele leerlijn op te stellen, die vanaf groep 6 is afgestemd op het te verwachten uitstroomniveau van de leerling. De individuele leerlijn wordt regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.	X		
De teamleden communiceren open en transparant naar collega's, leerlingen en ouders over de ontwikkeling van de leerling en het werk dat gedaan is of wordt.	X		

D. Educatief partnerschap met ouders en leerlingen

Leerkrachten en intern begeleiders werken samen met ouders en leerlingen.

- Ouders zijn de wettelijke vertegenwoordigers van hun kind en leerkrachten en intern begeleiders betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak. De gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt geborgd doordat alle betrokkenen zich houden aan de gemaakte afspraken passend bij ieder zijn/ haar rol.
- Ouders zijn in principe altijd aanwezig bij belangrijke besprekingen over hun kind.
- Leerkrachten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen waar mogelijk bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
- Leerlingen hebben zoveel als mogelijk een stem in (de belangrijke keuzes) van hun eigen ontwikkelproces.

E. Interne begeleiding

De school beschikt over een intern begeleider. Deze specialist:

- vervult de regierol voor ondersteuningsprocessen in de school, wanneer er sprake is van een onderwijsondersteuningsvraag.
- zorgt in samenspraak met de leerkracht en in afstemming met ouders, voor een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

F. Ondersteuningsstructuur en Ondersteuningsteam

De school onderhoudt regelmatige contacten en een intensieve en structurele samenwerkingsrelatie met de jeugdhulpverlening, de jeugdgezondheidzorg, leerrecht en onderwijsondersteuners (vanuit de AED) en kan ieder van hen indien nodig snel benaderen voor advies en/of deelname aan een disciplinair overleg, ofwel een ondersteuningsteam (OT).
Met elkaar geven zij gezamenlijk vorm aan integraal arrangeren bij ondersteuningsvragen die een combinatie van onderwijsondersteuning, jeugdhulp en zorg vragen.
De samenwerking met deze instanties is voor de begeleiding van de leerling essentieel. Scholen kunnen extra ondersteuning bieden mede door de expertise en samenwerking met andere instanties. Ouders geven hiervoor toestemming. Wanneer de toestemming niet gegeven wordt kan het voorkomen dat bepaalde extra ondersteuning niet uitgevoerd kan worden.

G. Preventieve interventies en licht ondersteuningsaanbod

Licht aanbod en preventieve interventies vormen de belangrijkste basis voor passend en inclusief onderwijs in de school. Het zijn de zaken die de school organiseert als de 'reguliere' mogelijkheden niet meer voldoende zijn om een leerling verder te helpen in zijn of haar ontwikkeling.

Extra aanbod georganiseerd door de school

Aanbod	
☒ Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling	• *De school maakt gebruik van het preventieve gedragsprogramma Kanjertraining, waarmee o.a. gewenst gedrag wordt ingeoefend.* • *Oefenen van 21st century skills zit in het standaard aanbod van de school.* • *Heldere (gedrags)regels zijn afgesproken binnen de school.* • *De school kent een eenduidige aanpak op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en verhelpen van gedragsproblemen.* • *De school maakt gebruik van het sociaal-emotionele leerlingvolgsysteem KanVAS (groep 1 tot en met 8).* • *De school kan leerlingen met lichte ondersteuningsbehoeften op zowel het gebied van internaliserend- als externaliserend gedrag begeleiden.*
☒ Lees- en spellingsproblemen	• *De school is in staat om leerlingen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van lezen, spelling en dyslexie op zorgniveau 1 (goed lees- en spellingsonderwijs in de klas), zorgniveau 2 (extra begeleiding in de klas) en zorgniveau 3 (specifieke leerlinggericht interventie) volgens één van de Protocollen Leesproblemen en Dyslexie.* • *De school beschikt over een preventieve en remediërende aanpak voor lezen en spelling (o.a. Bouw! En Letterster).* • *De school kan bestaand lesmateriaal aanpassen (bijv. vergroten van letters, contrast, aangepaste leer- en werkboeken)* • *De school kan aanpassingen doen in het onderwijs- of toetsprogramma (bijv. toetstijd verlengen).* • *De school kan basale hulpmiddelen inzetten (bijv. leeslineaal, dyslexie compenserende software, daisy speler).*
☒ Rekenproblemen	• *De school is in ontwikkeling in het begeleiden van leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen, wiskunde en dyscalculie passende ondersteuning en begeleiding te bieden in fase groen (goed gedifferentieerd rekenonderwijs in de klas), fase geel (begeleiding van leerlingen met geringe rekenkundige problematiek op specifieke deelgebieden) en fase oranje (begeleiding ernstige rekenwiskundige problematiek) volgens het Protocol Ernstige Reken-Wiskundeproblemen en Dyscalculie (ERWD).* • *De school kan bestaand lesmateriaal aanpassen.* • *De school kan aanpassingen doen in het onderwijs- of toetsprogramma (bijv. toetstijd verlengen, extra beurten, kladpapier of rekenmachine).*
☒ Cognitief (ver) bovengemiddeld	• *Op school is er een beleidsplan meer- en hoogbegaafdheid.* • *De school (niveau 1) is in staat om op de lesstof te differentiëren door deze te compacten en/of op inhouds- en vaardigheden te verrijken, passend bij het ontwikkelingsniveau, ontwikkelingssnelheid en de identiteit van de leerling.* • *In elke bouw is er een bewuste aanpak voor de differentiatie in dagrooster, lesdoel, dagtaak, weektaak en instructie.* • *De school is in staat om begeleiding te bieden in metacognitieve vaardigheden (executieve functies,*

	studie- en planvaardigheden, leren leren) en in sociaal-emotionele ontwikkeling. • *De school is, door middel van de binnenschoolse plusklas, in staat om op regelmatige basis contactmomenten en samenwerkmomenten voor hoogbegaafde leerlingen (niveau 2) te realiseren.* • *De school maakt gebruik van een signaleringsinstrument Hoogbegaafdheid (SiDi PO).*
☒ Cognitief (ver) benedengemiddeld	• *De school is in staat om het niveau en verwerking (instructie, feedback, oefeningen) van de lesstof te differentiëren, passend bij het ontwikkelingsniveau, ontwikkelingssnelheid en de identiteit van de leerling.* • *Leerkrachten zijn in staat om, samen met de intern begeleider, voor een leerling een eigen leerlijn op te stellen.* • *De school kan ondersteuning inzetten bij leerachterstanden.* • *De school beschikt over diverse remediërende methodes.*
☒ Nieuwkomers/NT2	• *De school is in staat om het niveau en verwerking (instructie, feedback, oefeningen) van de lesstof te differentiëren, passend bij het ontwikkelingsniveau, ontwikkelingssnelheid en de identiteit van de leerling.* • *Leerkrachten zijn in staat om, samen met de intern begeleider, voor een leerling een eigen leerlijn op te stellen.* • *De school kan ondersteuning inzetten bij leerachterstanden.* • *De school beschikt over methoden gericht op NT2-onderwijs (o.a. LOGO 3000).*
☒ Fysieke beperkingen, medisch handelen en begeleiding van langdurig zieke leerlingen	• *De school is in staat om te organiseren dat, met toestemming van ouders, de volgende medische handelingen die niet vragen om een BIG-registratie uitgevoerd kunnen worden: toedienen van orale medicatie (waaronder 'puffen'), geven van sondevoeding, toedienen van diabetesmedicatie en controle van glucosewaarden.* • *De school is in staat om een langdurig zieke leerling op een alternatieve wijze te betrekken bij de dagelijkse didactische, pedagogische en sociale onderwijspraktijk.*

Op school aanwezige protocollen en/of beleid

Protocollen en/of beleid	
☒ Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling	• *Omgangs- en gedragsprotocol, zie www.kindercampusjoseph.nl* • *Protocol schorsen en verwijderen, zie www.sophiascholen.nl* • *Meldcode kindermishandeling, zie* Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling | Huiselijk geweld | Rijksoverheid.nl. • *Beleid Sociale Veiligheid Sophia Scholen, zie www.sophiascholen.nl*
☒ Lees- en spellingsproblemen	• *Protocol Leesproblemen en Dyslexie, zie* Leesproblemen en dyslexie in het basisonderwijs | Dyslexie Centraal
☒ Rekenproblemen	• *Protocol Ernstige Reken-Wiskundeproblemen en Dyscalculie, zie* Protocol Dyscalculie en ERWD - ERWD
☒ Cognitief (ver) bovengemiddeld	• *Beleid voor (hoog)begaafden, zie www.kindercampusjoseph.nl*

☒ Cognitief (ver) benedengemiddeld	• *Afspraken leerlingenzorg, zie schoolplan.*
☒ Nieuwkomers/NT2	• *Infomagazine NT2 – Meertalig talent in je groep, op school aanwezig.*
☒ Fysieke beperkingen, medisch handelen en begeleiding van langdurig zieke leerlingen	• *Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking, zie www.sophiascholen.nl*
☒ Koersplan	• *Koersplan Sophia Scholen, zie www.sophiascholen.nl*
☒ Cultuur	• *Cultuurplan, zie www.kindercampusjoseph.nl*

Extra expertise binnen het team

Expertise		**Uren per week beschikbaar**
Intern begeleider	☒	10 dagdelen
Onderwijsassistente	☒	4 dagdelen
(Motorisch) RT-er	☒	4 dagdelen
Plusklasdocent	☒	4 dagdelen
Gedragsspecialist	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren
Anti-pestcoördinator	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren
Lees-/taalspecialist en/of dyslexiespecialist	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren
Rekenspecialist	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren
Specialist meer- en hoogbegaafdheid	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren
Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren
Vertrouwenspersoon	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren
Orthopedagoog	☒	Afhankelijk van het aantal benodigde uren

Externe deskundigen

Betrokken experts	**Structureel**	**Regelmatig**	**Incidenteel**	**Niet van toepassing**
Onderwijsondersteuner (AED)	☐	☒	☐	☐
Onderwijsspecialist (SWV)	☐	☐	☒	☐
Voorieder1	☐	☐	☒	☐
Jeugdarts	☒	☐	☐	☐
Jeugdverpleegkundige	☐	☐	☒	☐
Fysiotherapeut	☐	☐	☒	☐
Schoollogopediste	☒	☐	☐	☐
Particuliere logopediste	☐	☒	☐	☐
Orthopedagoog/Psycholoog	☐	☒	☐	☐

Bijzondere voorzieningen en/of toegankelijkheid in het schoolgebouw

Voorziening	**Aanwezig in de school**	**Niet van toepassing**
Ruimte waar leerlingen prikkelarm kunnen werken	☒	☐
Ruimte waar leerlingen een time-out kunnen krijgen	☒	☐
Ruimte waar, door interne of externe professionals, een individuele leerling of groepje leerlingen begeleid kan worden	☒	☐

Aparte ruimte waar behandelingen (bijv. logopedie) en medische handelingen (door interne of externe professionals) kunnen worden uitgevoerd	☒	☐
Een afgesloten plek voor het bewaren van medicijnen en heeft afspraken gemaakt over het beheer hiervan	☒	☐
Rolstoeltoegankelijk	☒	☐
Invalidetoilet	☒	☐
(Trap)lift	☒	☐
Voorzieningen doven/slechthorenden	☒in overleg	☐
Voorzieningen blinden/slechtzienden	☒in overleg	☐

3. Ambitie & Schoolontwikkeling inclusief onderwijs

Op Kindercampus Joseph is er passend onderwijs met het streven naar inclusiviteit. Onze doelen sluiten aan bij de doelen van Sophia Scholen (zoals geformuleerd in het Koersplan):

1. De school voldoet aan de geldende norm van basisondersteuning.
2. We willen leerlingen met uiteenlopende onderwijs- en zorgbehoeften zoveel en lang mogelijk passend bedienen bij ons op school, mits dit past binnen onze mogelijkheden. Indien een leerling met specifieke zorgbehoeften wordt aangemeld bij ons op school, wordt er voorafgaand aan de inschrijving altijd een onderzoeksfase ingezet waarin wordt bepaald of we aan de zorgbehoeften kunnen voldoen.

Scholing en professionalisering van het team is een belangrijke voorwaarde om dit doel te kunnen bereiken. De precieze invulling van de scholing wordt nader bepaald.

Zie “Hoofdstuk 11 in ons schoolplan”.

4. Kansen en grenzen

Als de vraag centraal staat: "Welke kansen biedt Inclusief Onderwijs binnen de school?" gaan wij altijd in gesprek. Dit doen wij vanuit 10 kernthema's:

Kernthema 1 Onderwijsaanbod

- Is er een gezamenlijk, compleet en gedeeld beeld van de betreffende leerling beschikbaar?
- Is de leerling zelf betrokken geweest bij de ontwikkeling van dit beeld?
- Kan de school voorzien in het onderwijsaanbod dat nodig is voor de leerling, gezien zijn onderwijs - , ondersteunings-, begeleidings- of zorgbehoeften?*
- Is de juiste expertise beschikbaar?*
- Kan de school voorzien in het ondersteuningsaanbod voor deze leerling? Denk aan ICT-voorzieningen en hulpmiddelen, aangepaste leermiddelen, ondersteunde en alternatieve vormen van communicatie, aangepast meubilair en specifieke deskundigheid, bijvoorbeeld voor ICT of ondersteunde communicatie.*

Zie verder de domeinen 9 en 10, Medisch protocol en Gebouwen en voorzieningen.

Kernthema 2 Ontwikkeling van de leerling

- Heeft de betreffende leerling een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) of een ander document met dezelfde functie?
- Is de leerling betrokken geweest bij de ontwikkeling van het OPP?
- Hebben medewerkers voldoende zicht op beschermende en belemmerende factoren van de leerling en benutten zij waar mogelijk de sterke kanten van de leerling?
- Kan de leerling dankzij het onderwijs- en ondersteuningsaanbod datgene leren wat gezien zijn ontwikkelingsperspectief mogelijk en haalbaar is?*
- Is er een goed systeem van monitoring en evaluatie beschikbaar om de brede ontwikkeling van deze leerling (cognitief, sociaal, emotioneel, zintuiglijk, lichamelijk en motorisch) goed te kunnen volgen?

Kernthema 3 Relaties en interacties

- Heeft de betreffende leerling een goede relatie en adequate omgang met andere kinderen binnen de klas en de school?*
- Heeft de leerling een goede relatie en adequate omgang met volwassenen binnen de school?*
- Is er een vertrouwenspersoon, mentor of begeleider voor deze leerling beschikbaar op school en wordt deze door de leerling gebruikt?
- Zijn medeleerlingen nodig of betrokken bij de uitvoering van het arrangement?
- Zo ja, weten zij en alle andere volwassenen in de school wat van hen verwacht wordt en kunnen ze aan die verwachtingen voldoen?*
- Mag een medeleerling hierbij ook 'nee' zeggen?

Kernthema 4 Welbevinden en zelfbeeld van de leerling

- Is de leerling gelukkig binnen de school?
- Voelt de betreffende leerling zich welkom op school en in de klas?
- Wordt de leerling door klasgenoten geaccepteerd?
- Hoe waarderen de verschillende betrokkenen het welbevinden en het zelfbeeld van de leerling?
- Wat doen medewerkers om het welbevinden van de leerling te vergroten en de ontwikkeling van een positief zelfbeeld te stimuleren?
- Wordt de leerling ondersteund om vrienden te maken?
- Worden deze thema's regelmatig met de leerling en de ouders besproken?
- Realiseren medewerkers zich dat er wellicht leerlingen zijn die nooit gelukkig zullen zijn op school? Leerlingen die het moeite kost om naar school te komen.

Kernthema 5 Participatie van de leerling

- Doet de betreffende leerling naar vermogen mee in de klas en op school?
- Is er sprake van meedoen en bijdragen aan het geheel, en zo ja, in welke mate lukt dit? Het gaat hier niet alleen om toegang tot het curriculum, maar ook, en misschien vooral, om het meedoen aan alle activiteiten waar ook zijn medeleerlingen aan meedoen.
- Wat vindt de leerling zelf hiervan en heeft de leerling ideeën hoe hij dit meedoen en een bijdrage leveren aan het geheel kan versterken?
- Kan de betreffende leerling voldoende deelnemen aan allerlei activiteiten op school en in de klas (vieringen, excursies, gymlessen, buitenspelen, sportdagen enzovoort) of die met school samenhangen, zoals een schoolreisje of een kampweek?*

Kernthema 6 Interprofessioneel samenwerken

- Is voor de betreffende leerling en de ouders of verzorgers duidelijk welke hulpverleners en deskundigen betrokken zijn, wat hun rol is en kennen zij deze mensen ook?
- Heeft de leerling een stem in alle besluiten en afspraken die hem betreffen?
- Voelen ouders zich gehoord en serieus genomen?
- Hoe verloopt de samenwerking tussen alle bij het arrangement betrokken professionals?
- Voelt iedereen zich gehoord, gezien en gewaardeerd?
- Is er sprake van gelijkwaardige relaties?*
- Worden externe deskundigen op tijd ingeschakeld?
- Stemmen zij onderling af wat zij doen en hoe de leerling profiteert van hun gezamenlijke inspanningen?
- Stemmen zij samen af met de leerling zelf en met ouders?*
- Gebeurt dit volgens de waarden en uitganspunten van interprofessioneel samenwerken?*

Kernthema 7 Tijd- en aandachtsverdeling van de leraar

- Krijgt de betreffende leerling de aandacht, ondersteuning en/of zorg die nodig is?*
- Hoe is de tijd- en aandachtsverdeling van de leraar en mogelijk andere betrokkenen zoals een onderwijsassistent over alle leerlingen?
- Is de leraar, eventueel in nauwe samenwerking met een onderwijsassistent, in staat om niet alleen aan deze leerling, maar aan elke leerling in haar klas, verhoudingsgewijs, genoeg aandacht te geven en tijd te besteden?*

Kernthema 8 Pedagogisch klimaat en sociale veiligheid

- Voelt de betreffende leerling zich gehoord, gezien, gewaardeerd en veilig op school en in de klas of is er wellicht sprake van pesten of uitsluiting?
- Wordt de leerling door klasgenoten actief betrokken bij activiteiten in de klas en daarbuiten, zoals op het schoolplein?
- Wat betekent het arrangement voor medeleerlingen?
- Is de psychische, fysieke en relationele veiligheid van de leerling zelf en van zijn klasgenoten gewaarborgd?*
- Is er sprake van onveilige situaties voor de medewerkers of andere volwassenen binnen de school?*
- Fungeren medewerkers als rolmodel voor het omgaan met en inspelen op verschillen tussen hun leerlingen?
- Kennen alle medewerkers de Meldcode Huiselijk Geweld?

Kernthema 9 Medisch protocol

- Zijn er op school leerlingen voor wie 'voorbehouden medische handelingen' nodig zijn?
- Zo ja, hebben medewerkers hierin een taak? Zo ja, heeft de school een medisch protocol?
- Zo ja, zijn alle medewerkers op de hoogte van dit protocol en wat dit voor hen betekent?
- Zo ja, beschikt de school over medisch geschoolde medewerkers?
- Als medewerkers zelf niet voorbehouden medische handelingen mogen uitvoeren bij wie zijn deze dan belegd en hoe is één en ander georganiseerd?
- Wat betekent dit voor medewerkers?

Kernthema 10 Gebouwen en voorzieningen

- Is het schoolgebouwen de bijbehorende voorzieningen (bijvoorbeeld gymzaal, sporthal, speelvoorzieningen en buitenschoolse activiteiten) voor de betreffende leerling goed, comfortabel en veilig bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar?
- Is er voldoende manoeuvreerruimte voor leerlingen met een looprek of rolstoel binnen de lokalen, op de gangen en in gemeenschappelijke ruimtes?
- Leiden gerealiseerde aanpassingen/voorzieningen niet tot (onbedoelde) stigmatisering?
- Zijn er ruimtes waarin professionals individueel kunnen werken met of begeleiding en zorg kunnen geven aan de leerling, zodat zijn privacy gewaarborgd is of onderwerpen vertrouwelijk besproken kunnen worden?

Bron: *Hulpvragen bij handelingsgericht arrangeren uit "Passend onderwijs in praktijk"*

* Wanneer deze vraag (die met een sterretje) met 'nee' beantwoord wordt en de school voldaan heeft aan haar inspanningsverplichting, raakt het de grens van mogelijkheden van de school, of is deze bereikt. Bij grenzen van de school gaat het erom dat de school de ondersteuning (in redelijkheid) kan bieden; leerling, medeleerlingen en medewerkers veilig zijn; de samenwerking met ouders voldoende constructief is.